

Sijtje schuift haar vingers ineen. „God . . . o God!” kreunt ze. Maar haar vingers worden slap, haar handen vallen open op haar schoot. Het eind van alles is toch maar een gezwollen hoofd en oogen als kindervuisten. Er is geen God, geen schoonheid! Kinderoogen zullen geen vat meer op Sijtje hebben.

Ineens waant ze zich op het bankje voor de klas. Het is Mei. De ramen staan open. De musschen schetteren in de oksels van den iep. De kinderen zingen. Sijtje ziet de haar toegewijde oogen, de open mondjes. Hoytema's zonnig lachend gezicht mengt er zich tusschen. Sijtje schreit in haar handen. O, kinderen, kinderen, altijd brandende lampen op het altaar van de Liefde, hoevelen behalve Sijtje heb je uit donkere wanhoop gered.

Eenige maanden na het overlijden van Sijtje's moeder is het gewoonte geworden, dat Bikkers Sijtje naar huis brengt, dat hij haar dikwijls opzoekt en van haar afscheid neemt met een kus. Hij dringt er bij Sijtje op aan, zich te verloven en gauw te trouwen. Het schoolleven is te zwaar voor haar.

Op een avond, uit de school komend, ontmoeten ze in de straat Verbaan, die naar de gymnastiek is geweest. Verbaan houdt hen aan, onderwijl gaan zijn oogen onrustig. Sijtje weet, dat hij naar Hester uitzielt. Opeens kijkt hij fel geïnteresseerd naar Sijtje. Ze heeft een nieuw rouwtoiletje aan.

„Je wordt hoe langer hoe jonger!” zegt hij. „Wat moet ik doen, om jong te blijven?”

„Ook een rouwkostuum aan laten meten!” zegt Bikkers kortaf. Hem hindert Verbaans kijken naar zijn meisje geweldig.

Sijtje kan geen antwoord vinden. Ze voelt, dat ze hevig kleurt. In Verbaans oogen is iets, waarvoor ze vroeger bezweken is. Het verleden ligt vlak tegen Sijtje aan. Ze kijkt van den een naar den ander. Met wien moet ze zoo meteen nu meegaan? Met wien is ze van plan zich te verloven? Het is haar om 't even. Ze hebben allebei evenveel waarde voor haar; het verleden lijkt op het heden; beide zijn even donker. Alleen Hoytema staat er buiten op een onbereikbare hoogte in een pijndoend licht, met zijn zonnigen lach en zijn sterke oogen. 't Is of de knellende greep, dien Sijtje sinds haar moeders dood om haar hoofd voelt, een beetje ontspanning geeft, of ze voor het eerst helder haar toestand overziet. Geen van de twee heeft ooit haar ziel geraakt. Ze is op het punt een tweede, vreeselijke vergissing te begaan.

O nee, nee!

Op een Zondagavond heeft Sijtje Bikkers voor goed heengestuurd. Ze staat voor het raam van de pensionkamer, die aan de achterzijde van het huis ligt en op een driehoekig binnenplaatsje uit ziet. Het is den heelen dag triest en koud geweest; de kamer is bijna geheel in schemer